

FOA

pentru

MINTE, INIMA ŞI LITERATURA.

Nro. 42.

Dumineca 15. Octombrie.

1839.

Литературъ.

Ан Нро. 101 ал Кърпърълаш Ромънск с'а ворбит Анкъ чева деспре зъиреа Ръмънлор спре а'шї форма о лимбъ де о-вше, дъпъ кьм с'аъ зъит шї мошїї но-щрї Антръ зъимеа лимбї кїсерїчешї. Ка сз се поатъ да о маї маре пьвалїтате ачешїї идеї сїмците де одатъ де тот Ръмънъла бїне-кьчетътор, а лъат Андреснеаъ Редакция а копия зън артікол дїн Ялбїна Ръмънеаскъ: „Докторъла шї Котеаета“ шї аї фаче кзте ва Ансемъзрї зънде і с'а пзр-рѣт кз се абате аѣторъла дїн тїпїї лимбїї леуїзїцї шї прїїмїцїї де овше де тоатъ Ромънїмеа, пофтїнд Антр' ачешашї време шї пе Редакция Ялбїней ка асемнеа бзгзрї де сзамъ, де ва вої, сз факъ шї ачеша-ста продъкцилор че есз дїн цара ноастръ, ка бззъндъле аѣторїї лор шї ждїкжнд фз-рз сьпзраре, шї чїтїндъле шї овшеа, сз ажънцем ла зъимеа дорїтъ. (де ва фї де дорїт о асемнеа зъиме, кзчї ал мїнтре-леа тоатъ ворба е задарнїкз).

Пзпъ акъм н'ам бзззт нїчї о мї-шкаре алта дїн партеа Редакциї Ялбїней де кьт зън артікол копїнс ан сьпалїментъла

Про. 51, Антїтълат: „Обсервацїї грама-тїчешї асъпра лимбї Ромънешї“ Пе каре нз пзтем Анкъ а'а хотърж кьрат де есте зън феа де респънс пїезїш шї нз д'а ареп-чъла ал артіколълаш дїн Кърпєр де сьвет Нро. 101. Де ва фї Анкъ зън респънс, сьн-тем даторї а не деслъшї, кз саш Редак-ция Кърпєрълаш нз'шї а фзкьт провокация ан дестъла де Анчелес арзтзндъшї кьрат кьчетъла де фолосїнцз овшеаскъ, саш кз Редакция Ялбїней н'а Анчелес бїне кьчетъла ачешашї артікол, шї с'а кам сьпзрат хо-тържнд сз факъ зън артікол де рзсешнаре іар нз де зъире. Требъе сз мзртърїсїм, фрацїлор Ръмънї кз фїе каре народ Ръмън-ашї аре провїнцїалїсемеа сале, шї кз нї-менї н'ам ажънс Анкъ ан старе а претїн-де кз ла ної есте Кестїліа с'аъ Тоскана Ръмънїей. Сз лзсзм ла о парте кз фїе-каре провїнцїе аре ан осевї барбарїсемеа сале ампръмътате, шї пе зрмъ лзсате дела пзрїнцїї ла фїї шчл. дар шї кьно-шїнца къ де амзрънтъла а лимбї шї а грамагїчїї еї есте фоарте пзщїн рзспж-дїтъ, ан кьт пзщїнї сжнт шї дїн Ан-ешшї чей карї се бїзъїескъ а се зїче скрїп-торї шї ачешїї лимбї сз фї авът ръвна

м'аш лнвоі ші аш алерга ла о асемenea
кіемаре ші м'аш фолосі дін пзреріале мз-
дларелор ьнеі асемenea лнвоірі, че а
сіміціт кьцетъа кіемзріі ші іва лъкра лн
лнвоіре кь сіне лнсшші ші нъ кіемареа
фккьтз. Ачест рзспьне дорем сз аззім
аела Редакція Албінеі, ші кь ачест скоп
аш фі доріт сз іа кондїа лн мнне а
ареце ші а архта пзрѣтеле грешале але
рѣмжнілор ноцірі. Дъпе кьм Редакція Кь-
ріерълші а кьтезат а фаче ніце нъчі вь-
гзрі де сеамз ла пзрѣтеле грешале але
Молдовенілор.

Ші, де ва фі респьнєа сзъ артїмо-
ла де сьет Про 51, іау андремале а
зіче кь неам депьртат дін скопъа но-
стръ: 1-іъ кьчі есте скріе антр'ьн тон
нам озврат, 2-аіа, кьчі фііндъші маі тоа-
те вьзрїале де сеамз дрепте ші поцрїзі-
те кь фіреа лімеві, зікннд кь се вьат
рѣмжніі ноцірі дінтр'анселе, есте нз пз-
тѣітор, ші ла ніце скріері де кьцет
де ьніре ші анфзціре нъ требъе сз пре-
домнеаскз рьсѣа, каломніа ші нзпастеа.
Ка оз не деслвшім лн ачесте дов пьнтърі
че ам вьгат де сеамз кь домнеке лн а-
чест артїкол лн вом пьелїка антокмаі
лн Фолєа нонтрѣ; ьрмжнд асемenea а фаче
прїн ноте вьгзрїке де сеамз ші деслвші-
рїале кьвїнчїоасе*) ачест маі наїнте воїѣ
сз маі зік о ворѣв вьсѣра зічерїі де но і-

торї кь каре Редакція Албінеі нъмеце пе
кьці-ва скрііторї (фіе чїне вор фі) каре пе
ьрмз се лінеце пе тотъа цзрїі рѣмжнеціі.

Челе маі мьлате рзтзчірї ші гзачевї
с'аз антѣмплат, дін неамцелецереа ворѣ-
лор, саъ проаста ші недесквршїта дефі-
ніціе а ьнші лъкръ. Тїталъ де но іторї
ла лімевз нічі о датз нъ с'а дат ла оа-
менї карї, нъ аз кьноскьт ачел лімевз ші
аз ворѣт'о ші аз скріе'о кьм с'а антѣм-
плат, чї ла вьрѣаці карї, кьноскннд лім-
ва вїне ші десквршїт дьпз формеле єї
челе вевї, ші жьдїкннд деспре дннселе бї-
не саъ рзѣ, воїек а фаче оаре-каре лн-
ноірі маі вьне саъ маі реле. Пьтем зіче
спре пїадз, пентрѣ францезї, лші колтер
лнноітор ла кьтева пьнтърі але ортогра-
фії, нъ лнсз ші фіе кьрѣїа цзран фран-
цез каре лнвзцннд а скріе, ші некьно-
скннд грзматїка антрѣвїннеаскз ааці тіпї
ші нъ чїі леуїсіціі аї лімевї. Пьтем нъмі
ноіторї пентрѣ Гречї, пе чїі карї претїнд
а се лзпзда атжтеа літере че аз ачелашї
сьнет лн зіоа де асгззі, (ші аатз соко-
теалз де есте лнноїреа вьнз саъ рєа) іар
нъ ьнші бїет вькан, сіміціѣ саъ арєндаш
каре скріе кьм аї вїне ші лнноїше, фзрз
а ці, ла тот ржндъа, кьчі ачела н'аре сі-
стемз.

Прїн ьрмаре мї се паре кь нъ єра кь
дрептѣа Редакція Албінеі сз нъмеаскз
ноіторї ніре вїеці скрііторї че нъ шї кь-
носк нічі лімєа нічі Грзматїка, ші пе

*) Ачєаста о зіче Д. Редактор ал кьріеръа
ромжнек дін партєа са, каре адекз ш' аз
ші амплїнїт фазгдвїнца; іар' нодз аз-
пз че ачелашї артїтол ал длші с'. лам
тїпзрїт одатз фзрз нічі о нотз дін прї-
чина лнвбстїціміі колоанелор фолїці
ноастрє не вїне кам кь грїѣ ал репєці
маі тїпзрїндъа лнкз одатз. Антр'а-

чїа, четїторїлор ноцірі дін коаче де
мьнціі де сьпнєм атжта, кьмкз нотеле
фккьте лн кьріер сьнт де ачелашї мж-
нє; кьре лїад фккьт шї ла „Докто-
рѣа шї котїлета:

Лнс. Рєд. Фолї.

*)

Зрмз кѢ джншії сз анцеллагз тотѢ цз-
рїї рѢмжнещї. РѢмжн дїн цара РѢмжнеа-
скз а фост шї рзпосатѢ мїтрѢполїт Грї-
горїе шї а скрїс ансѢшї ан лїмѢа адо-
птатѢ шї пазкѢтѢ тѢтѢлор рѢмжнїлор,
рѢмжнї аѢ фост шї ацїї шї кѢ тоате а-
честѢа нѢ пот антра ан категорїа аче-
лора а кзрора Редакцїа Ялвїнеї ле чїтеазз
скрїерїле ка сз рлзз де рѢмжнї.

Кжнд ва фї антрекареа ка сз не ан-
воїм а не корзспннде шї а фаче кзгзрї
де сѢамз прївїтоаре ла ѡнїре, ѡнїї алто-
ра, сокотеск кз, ка сз жѢдїче чїнѢва
деспре лїмѢа-сїмѢол саз персонїфїкатѢ а
ѡнїї провинцїї саз цзрї, нѢ їа ананїте
лїмѢа фїе-кзрѢїа, чї треѢѢе а черчета лїм-
Ѣа СтатѢлѢї, а Бїсерїчїї, а Академїї, а
Сченїї. Да ної ка сз лѢзм ананїте лїм-
Ѣа СтатѢлѢї, ар фї о недрептате шї пен-
трѢ Молдовенїї шї пентрѢ РѢмжнї, а фї
крїтїкацїї дѢпк скрїселе ѡнор логофѢцїї,
дїн карїї чеї маї мѢлцї н'аѢ анѢзцат аа-
тѢ картѢ де кжт ѡн бїет аз бѢке, фзрѢ
нїчї о грзматїкз; ка сз лѢзм ананїте
лїмѢа БїсерїчѢаскз а ноастрѢ ш'а Молдо-
венїлор, ар фї о мѢнкз задарнїкз; кзчї
Ѣсте тот ачѢа, шї н'авем а фаче нїчї о
бзгарѢ де сѢамз. Рзмзне дар лїмѢа А-
кадемїї. Пзнз акѢм нїчї Академїа їашѢ-
лѢї, нїчї КолецїѢа БѢкѢрѢщїлор н'аѢ пѢлї-
чїтатеа лѢкрѢрїлор лор де оѢще де бѢт
чеѢа прїн фоїле пѢлїче. Аша, бїїндѢмї
ан мїнѢе а'шї фаче РѢмжнїї кѢ Молдо-
венїї кзгзрїле де сѢамз, н'ам авѢт ан-
нанїте де кжт Ялвїна че ам сокотїт'о
н'а о персонїфїкацїе саз сїмѢол аа лїмѢїї
Молдовенїщї. Де Ѣра де треѢїнцз ка
шї Редакцїа Ялвїнеї сз їа ананїте асе-
неа о фоїїе пѢлїкз ѡаре каре РѢмжнеаскз,
саз о скрїере, продѢкцїе а КолецїѢлѢї но-

стрѢ, шї сз'шї факз кзгзрїле де сѢамз;
саз де се кѢвенїа а лѢа нїѢе скрїерї пар-
тїкѢларе, ан батжокѢра саз чїнѢтеа РѢ-
мжнїлор ноцрї, а персонїфїка антржнѢле
лїмѢа ноастрѢ, саз а ле мѢхнї пе аѢто-
рїї лор, карїї нїчї аѢ скрїс чеѢа анпротї-
Ѣа Молдовенїлор нїчї аѢ проѢокат ла о
десѢатере ѡаре-каре пе Редакцїа Ялвїнеї;
ачѢаѢа лас сз о жѢдїче ансѢшї Д. АѢ-
торѢа артїколѢлѢї дѢла Нр. 51.

Аш фї фоарте мѢхнїт шї 'мї ар сѢн-
Ѣера їнїма кжнд, азнд прїчина кѢ артїко-
лѢл меѢ дѢла Нр. 101 а се фаче ѡаре-каре
дѢклѢшїрї фологїтоаре де оѢще ан прї-
вїнца лїмѢїї, шї фзкжнд акѢм ачѢст рѢ-
ѢпѢнс, ан лок де а не анѢелеѢе шї ан-
вої анкаї ан скопѢл кѢ каре с'а анѢе-
пѢт ачѢастѢ десѢатере лїтерарѢ, сз бѢз
кз ачѢаѢа а фост прїчина ѡнїї не-ан-
воїрї маї рѢле дѢкжт чеа д'анѢлїѢ. Тот
че ар пѢѢа сз сѢпѢре ѡаре кѢм їѢїреа
де сїне а азшзртѢчїѢнїї ан ачѢсте ан-
трѢкзрї шї рзспѢнѢѢрї сжнт кзгзрїм де
сѢамз не се фзкѢ дїн жоѢлѢ ТїкѢтѢлѢї;
ансз ѡнѢле пот сз фїе кѢне шї алѢле
рѢлѢ, шї пот шї Ѣлї прїїмї алѢе кзгзрї
де сѢамз; шї атѢнчї пот андѢѢѢлѢа їѢ-
їреа де сїне, саз фаче чїнѢте челѢї ан-
вїнс, шї фологї де оѢще, кжнд ансѢшї
ачѢле кзгзрї де сѢамз ѡор авѢа рзспѢнѢѢлор,
дѢсѢѢтжнд пе ѡнѢле шї апрѢѢжнд пе
алѢле.

Ге алѢтѢрѢ ачї поменїѢл артїкол *),
шї кѢ тоате кзгзрїле де сѢамз де о фз-
ѢаѢкз пжнѢѢре дїн парѢ'мї, мзртѢрї-
Ѣск кз анѢжт пентрѢ ачѢа че се атїнѢе
де кѢрзѢнїа лїмѢїї ачѢстѢ артїкол шї

*) Ної лам фост алѢтѢрат кѢм с'аѢ зїс маї
аннїте. Анс. РѢд. ф.

де ортографія лѣ, аш дорі дін партѣмі
сз вѣз тоате продѣктѣріаі молдовенеші,
кѣм ші дѣліна рѣмжнеаскз алиѣтѣітѣ тот
д'аѣна антр'о асеменеа лімѣз ші ангрі-
жітѣ тот д'аѣна а пѣзі о асеменеа орто-
графіе: кѣ фоарте кѣрѣнд антр'ачест кіп
ам ажѣнѣ ла ѣнімеа дорітѣ де тот рѣ-
мжнѣ біне - кѣѣтѣтор. Ніѣе мічї деосе-
бірі нѣ деосебіск лімѣа нічї нѣ о батѣмѣ
чї маї вѣртос о фолосск ші о амлеснеск
ан мѣате, ші ансѣші ан поѣзіе кѣ маре
ісправѣ.

О м и л .

К а п е т .)

Аша есте, кредінца ан немѣріеа сѣ-
флетѣлї о кѣноаше ші фѣрѣ воіа оа, тот
омѣла, кареле нѣ л'ші анкїде окїі, ка сз
нѣ базѣ разеле сенїнеї зілі. Пентрѣ аѣеа
кредінца аѣаста фѣ кредінцѣ ѣніѣрсалѣ
песте тот пѣмжнтѣла, Омѣла ѣла дін Кам-
чатка анкѣ оаре атѣнчї, кѣнд арѣнкѣ
трѣпѣріае морїлор ла фїаре, кѣрѣнд кѣ
сѣфлетѣла нѣма аша ва пѣтеа скѣпа; ші
сѣлѣатїкѣла дін Оаанда ноаз о аре атѣнчї,
кѣнд арѣнкѣ пе морїї ан маре. Нічї о
наѣїе нѣ ангроадѣ пе аї оѣї нѣма аша,
кѣм ангропї пе о діѣїїтоаре. Фїешкаре
сѣлѣатїк зіѣе мѣрїнд, кѣмкѣ ел трѣѣ ла
цара пѣрїнцїлор лѣї; ла цара сѣфлетелор.
Сїнцѣла дїнлонтрѣ а ѣнеї віѣѣбірі ѣе нѣ
ѣїе де нічї о німіѣїре, мерѣе анантеа
мінѣї ѣе се десѣолтеадѣ нѣ аннїтѣла, ші
кредінца ѣніѣрсалѣ антрѣ вїчїнїа аѣестї
віѣїї естѣ пірамїда релїїїї рїдікатѣ пе
мормжнтеле тѣтѣрор попоарїлор. Сїнгѣр
аѣаста атѣт де беке, атѣт де азїїтѣ

кредінцѣ антрѣ немѣріе естѣ, каре арѣтѣ
кѣмкѣ провѣдїнца е ареантѣ антрѣ лѣкрѣ-
ріаіе сале. Фѣрѣ де о старе де респле-
тірѣ дін коло де мормжнт ар рѣмжнеа
тоате некѣпрїнсе антрѣ ампѣрѣїа мор-
літѣїї ші а вїртѣїї пѣтїмітоаре. Дакѣ
омѣла ар трѣѣї сз фїе нѣмаї аѣеа, ѣе ла
вѣдем ної некѣрмат ан історїе, пїлн де
слѣвїчїнї, грешелї, рѣтѣїре ші тікѣло-
шіе ші німік маї мѣлат: атѣнчї ел сѣѣ
ар фї ѣла маї нен'ѣелїпт продѣкт а ѣнеї
ѣрїте оарке, сѣѣ ам трѣѣї сз кредїм.
кѣмкѣ ѣла ѣе лаї зідіт ѣшаѣ грешїт ско-
пѣла сѣѣ, каре ар фї ѣла маї маре ѣѣлѣ.
Кареле естѣ ан старе а пѣтрѣнде нѣ вѣ-
дереа тоатѣ скїмбарѣа лѣкрѣрілор ан і-
сторїа лѣмії, асеменжнѣ бінеае кѣ рѣѣла:
аѣела нѣмаї атѣнчї ва пѣтеа кѣпрїнде пла-
нѣла провѣдїнѣї, дакѣ ва кредѣ, кѣмкѣ
омѣла дїні пе пѣмжнт се афлѣз нѣмаї ан
тїнда (atrium) ѣнеї лѣмі маї вѣне. Омѣла
естѣ зідіт кѣ скоп ка сз фїе моралїѣше
ѣн — natus ad humanitatem. ѣе нѣ
поате ел ажѣнѣе пе пѣмжнт, трѣѣїе не
апѣрат сз ажѣнѣз ан вїїторїѣ; кѣчї ар-
пѣїріае натѣреї оменїїї сжнт не'мѣтѣрѣ
нїтоаре ші пѣтерїае, каре дѣмнѣїѣѣ лѣѣѣ-
ашѣзат ан трѣнса, нѣ се пот стѣрпї.
Тоатѣ історїа оменїїї антрѣїї жѣдѣкатѣ
дїн аѣест пѣнкїт де вѣдере, нісе фѣѣе но-
аз о школаѣ антрѣ, каре аѣем а кѣїїга
ѣе маї фѣѣмоасѣ нѣнѣнѣ ѣе оменїїї ші а
вреднїїїї оменїїї. Кѣ літере де фланѣрѣ
естѣ скрїсѣ ан ініма фїешкѣрѣї ом аѣе-
стѣ анѣѣѣтѣрѣ: „Крѣїї, амфлорїѣе, те
коаче пентрѣ ѣрїїї! Дколо се анѣепе о
родїре ноаз.“ Анатѣ кѣм кредем ної,
кѣмкѣ ѣотѣрѣта ноастрѣ нѣ естѣ алта,
дѣкѣт а не фѣѣе моралїѣше ѣнї,
не ші конвїнѣем, кѣмкѣ ної трѣѣїе неа-

пзрат ез трзім ан вєчі, пєнтрѸ кз цжн-
 та ноастрз кзтрз каре нзззім єсте пєсз
 департе афарз дін хотареле ачестєі вїєці.
 Де не пофтеце кѸвжнтѸл, мінтеа чеа сз-
 нзтоасз кжте одатз, а жзрфі тоате, ан-
 кз шї віаца пєнтрѸ вїртѸте; фзрз андо-
 іалз єа прєсѸпѸне, кѸмкз ної пєнтрѸ о
 асфєліѸ де жєрфз вом афла дінколо де-
 спзгѸвїре десзвжршітз.

Шї ансѸші ан нздіждєа омѸлїі заче
 антр'аскѸнс фзгзѸвїнца черїѸлїі. Ачєла
 каре дорєше віацз нємѸрїтоаре, токма прїн
 дорїреа ачєаста доведєше, кѸмкз єсте Ѹн-
 дєва о фєрїчїре; кзчї натѸра нѸ сє ан-
 шалз, єа нїчї одатз нѸ нззѸїєше нѸма
 дѸнз нїмїк. Ачєастз сєтє нєстїнсз ар-
 тз, кѸмкз дорїта фєрїчїре нѸ єсте аїчї,
 чї маї сѸс Ѹндєва. Аша єстє! омѸлїі
 трєвѸїє сзї рєсарз дїн моарте о віацз
 маї єѸнз. Віаца пзмжнтєаскз а омѸлїі
 стз анїєсз антрє доаз чєасѸрї де на-
 щєре: чєасѸл чєл дїн тжїѸ ал нащє пз-
 мжнтѸлїі, іар' чєл де ал доїлєа ал дє
 черїѸлїі. Аша моартєа єстє о нащїре
 ноаз.

НємѸрїреа о доведєск шї марїлє дєстої-
 нїчїі шї пѸтерї алє омѸлїі, пє карє єл
 аїчї орї кжт дє єзтржн сз фїє, нїчї одат-
 тз нѸ лє поате нїчї дєсволвї нїчї антрє-
 євїнца тоате. Да чє сжнт ачєстє пѸтерї,
 спрє а кзрор дєсволвїре омѸл аїчї н'арє
 нїчї врємє нїчї прїлєж, дакз віаца лїї с'ар
 офжрші кѸ віаца пзмжнтєаскз? — Мор
 прѸнчї, карїї аєїа аз анчєпѸт а сїмці кз
 трзїєск; мор жѸнї шї єзрєацї, антрѸ
 карє азкѸїєск нїщє пѸтерї марї алє дѸѸ-
 лїі, пє карє єї парте марє нєфологїтє лє
 дѸк кѸ сїнє ан мормжнт; мор нацїї ан-
 трєцї, карє фзрз нїчї о вїнз а лор стз-
 тѸсє пє чєа маї дє жос трєаптз а кѸлтѸ-

рїї; чє зїчї ла ачєстє тѸ чєл карєлє чє
 андоїєшї? КѸм лє вєї ампзка ачєстє нє
 нємзрїнїта анчєлєпчїѸнє а прєвєдїнцї,
 карє нїмїк нѸ лѸкрєазз анздар? — Шї
 кѸм ар фї кѸ арєптатєа дѸмнєзїаскз ан
 лѸмєа моралє, дакз о глїє дє пзмжнтє
 саз о лєспєдє ар акопєрї антрєг пє саз
 кжтє фаптє нобїлє шї марї рзмжн аїчї
 нєрзспазтїтє, шї атжтєа фзрз дєлєцї нєрє
 нє їєкжндїтє; атжца прїєтїнї аї вїртѸцї
 сє анкєвоалє сѸпт аспрєлє їєвїрї алє нє-
 норочїрїї, кжнд антр'ачєєа чєл маї лєпѸ-
 дат фзкзторїѸ дє рєлє сє тзвзлєщє пєстє
 тоатз віац'а сє ан сжнѸл вїнєлїі; шї
 апої сз нѸ фїє врєо врємє дє рєсплзтїре
 ан вїиторїѸ, карє сз ампачє ачєстє нє-
 потрївїрї? — Фєрїчє дє ом! пєстє єл
 домнєщє Ѹн дѸмнєзѸ арєпт, карєлє лї
 вє рєсплзтї одїнїорз тоатз фапта єѸнз.
 Ачєаста сзї мжнзїє їнїма лїї ла ан-
 тжмплзрї дє антрїєтарє, ачєаста сзї рї-
 дїчє єзрєзцїа лїї ан лѸпта пєнтрѸ вїр-
 тѸтє, ачєаста сзї анвєсєлєаскз єѸфлєтѸл
 атѸнчї, кжнд прївєщє шї фзрз воїє кз-
 трз анѸнєкоасєа ноаптє а мормжнтѸлїі.
 Аїчї єстє нѸмаї прїмзвара вїєцїї лїї, іар'
 аколо єзрєзтоарєа сєчєрїшлїї. НѸ єл,
 чї нѸмаї пѸтрєдѸл лїї трзѸ сє ашазѸ ан
 гроапз. Ачєєа чє вєр роадѸ вєрмїї дїн
 тржнсѸл, ачєєа, дїн карє ан фєврїка чєа
 марє дѸмнєзїаскз вєр єшї алтє зїдїрї
 проаспєтє, нѸ єстє вл ансѸш, дєкжт нѸ-
 маї рємзшїчєлє трѸпѸлїі сзѸ. ПзмжнтѸл
 іа андрєпнт нѸмаї чє аз фост ал сзѸ.
 Чє єстє маї 'налт ан ом, омѸл ансѸш,
 адєкз єѸфлєтѸл сз аналцз ла о царз маї
 сѸєлїмє. Ачєєа чє нѸмїм ної моартє, пєн-
 трѸ ом нѸ єстє трєчєрєа ан вєчїє, кзчї
 єл шї аїчї стз ан вєчїє, чї о трєчєрє
 дїнтр'о старє маї грєа ла алта маї ѸшдѸ-

рз ші маї фєрїчїтз; 'са єстє о скїмбарє
де лзкаш ан каса чєа марє пзрїнтєаскз.

Шї анчшї пзкатєлє омзлшї, нєсчїцї-
аса лшї сєтє дшпз дєсфзтзрї, азр шї чїн-
стє, вєстєск, кшмкз єл є нєкїчт пєнтрш
о фєрїчїрє нємзрїчїтз. Патїмїлє чєлє ан-
флзкзратє, карє ка шї сєзрарєа вєлтзрш-
лшї сє аналцз пє дєасшрєа кшїєлшї нє-
стрш, шї фїїнд маї прє сшс дєкжт чєлє
маї прєцшїтє лшкршрї пзмжнтєщї пєнтрш
пзмжнт сжнт прєа марї, нє пророчєск ш
скор маї нєкїл шї нє аратз дрєптшл нє-
стрш ла чєрїш. Прївєщє ла єрєвл єршїтє-
рїш карє кжтз алтє лшмї асшрєа кзрєрїа
сз'шї антїндз брацшл сзш їєвжндїторїш;
вєзї пє богатшл сзрак ан мїжлєкшл ко-
морїлєр дїн їндїа, шї кшїєлє кшмкз фє-
рїчїрєа оменєаскз нш стз антрш стжмпз-
рарєа пофтєлєр, чє лє авєм дє обцє кш
дєвїтєчєлє. — Натзрєа анчшї ан тот
кшпрїєшл сзш вєрєщє пштернїк пєн-
трш крєдїнцєа ан нємшрїрє? Ан шнї-
вєрє нїмїк нш пєрє; чє сє пєрє а фї нїмї-
чїт, дшпз кжтзвєа врємє вїнє їарз антр'о
формз нєлз ла вєдєрє. Сємжнцєа пштрєзє-
щє ан сїншл пзмжнтшлшї; дєр дшпз пш-
цїнє лшнї ан лєкшл пштрєжшнї сз рєдїкз
спїкшл чєл грас. Шї кш омшл, карє єстє
кєрєанєа фзптшрїлєр пзмжнтєщї, сз сє ан-
тжмплє алтфєлїш? — Нш, нїчї дє кшм нш.
Нємшрїрєа єстє о трзєшрз дє кзпєтєнїє
ан їкєанєа омзлшї.

Кшм вєа фї старєа омзлшї дїн кєлє,
ан чє кїп єстє вїацє лшї чєа дє акшм лє-
гатз кш чєа вїїтєарє, шндє вєа трзї єл шї
ан чє кїп вєа кшчєтєа атшнчї? ачєстє тєд-
тє сжнт антрєвзрї, карє нш нї с'аш дєт
алє пштєа дєслєгє; — окїш н'аш вєзшт,
шрєкї н'аш азшїт шї ла їнїмєа омзлшї н'аш
стрєвзтшт ш. ч, л.

Омшлє, сїмтєцї атє врєднїчїє антрєагз!
чїнстєщє прїн фєптє вшнє анчшїрїлє нє-
тшрї талє! Ан кзлзтєрїа прїн вїацз ан-
гїрєа тє сз фїє вєгєрєа дє сєамз, їар пє-
взцїтєрїш дєтєрїа! Дшнцз є калєа, ан-
шєлзтєарє вєлтшрїлє, дєпзртєтз цїнтє. В
ршшїнє а рємжнєа дєлє ачєатз цїнтз атшнчї,
кжнд ан натзрз тєатє мєрг анїнтє. Ш
спорї єстє а тє шрїчїтз. Калкз ан пїчїєарє
тєатє оарбєлє прєжшдїкзцї, карє вєдєск
слзвїчїшнє саз лїпєа анцїлєчєрєї, прїн шр-
мєрє тє нєчїнстєск

Чїнстєщє чє є вшн шї ан алцї оамєнї
шї нш шршїсї пє нїмїнї! Шї чєл маї дє жєс.
пєатє фєчї врєшн єїнє. Нїчї одатз нш апш-
сє пє ом спрє а'л фєчє ншмї шнєалтз шї
машїнз оарєз. Ачєлє нш є врєднїк а сє
ншмї ом, карєлє маї мшлт врєа а сє фє-
лєсї кш оамєнїї, дє кжт а фєлєсї єл ал-
тєрєа. Рєспєктєазз дрєптшрїлє оамєнєщї шї
ан чєл маї апшс. Їсшс лєаш рєспєктєат а-
чєстє маї мшлт дєкжт орї карє алтшл а-
тшнчї, кжнд аз пофїт а сє прєпєвєдшї
євєнгєлїа шї чєлєр сзрєчї, карє атжтєа
ансємнєазз кжт, а врєа кє шї цзрєанїї шї
хамалїї сзсє фєкз вшнї, прїчєпзтєрї шї
анцєлєгзтєрї. В кшнєсвєт лшкрш, кшмкз
адєсїорї ачєїа, карїї адшк маї мшлтє дє-
ршрї ла єїсєрїкз, карїї фєк гшрз мшлтз,
кжнд аз кз антр'алтє пшрцї сз вшнд
сшфлєтєлє рєбїтє пє єанї шї пє дїамєн-
тшрї, єї нш сє ршшїнєазз а жєфшї пє-
сзрєчї шї пє вєдєбє шчл. шчл. Чїнє сз
нш вєрєсє лєкрзшї дє сжнцє, вєзшнд пє
омєнїрє кзлкатз ан пїчїєарє? Дєр сз
тзчєм. — —

Вєкстрєкт
дє Г. Бєрїц.

Інтереса Анекдотелор.

Анекдотеле ащ фолоасе анемнате. Кщ дирептла сз поате зиче, чеї маї мѣлці повзцѣиторї де фрѣнте дїн анекдотеле ащ Платар с'ащ формат. Кзчї че е алта анекдотла, декжт ѣн тїпщ, каре тѣтѣрор де оцѣе слагѣше спре Моделѣ. Сз четїм нѣма; шї ведем: кѣмкз ѣн сжнѣр анекдот ащѣла шї карактерѣла ѣнѣї ероѣ маї деплїн нї'а аратз, декжт анемншї исторїа. Орї чїне де а четїт ла Гветонїе Анекдотеле скоасе дїн вїаца прїватз а ампзрацїлор, маї бїне'а ва ащелѣѣ апої пе Тачїтѣ, пе Лївїе шї пе Салѣстїе, кѣ ѣн кѣвжнт тоатз исторїа Романїлор. — Анемншї Чезар ле анемна Зїсїае челѣ ащелїоасе ащї Чїчеро; прекѣм шї Като Чензорѣла кѣлѣѣа проверѣѣрїле контемпораїлор сеї челор маї вестїцї. — Дїнтре исторїографїї чеї ної Архенхолц — Archenholz — пе Фрїдрїх аа Ілеа аа дескрїереа вѣтзї чеї де шапте ані нї'а аратз ка пе ѣн ероѣ пѣтеарнїк. Ащотрївз Бїшїнг — Büsching — аа анекдотеле сале нї'а зѣгрѣвѣаѣе ка пе ѣн ом аа кабїнетѣла сеѣ шї аа сѣера са чеа прїватз; шї токмаї прїн ачестеа комбїнзцїї пѣтем ної ка маї ааведерат сз кѣноаѣем глорїоаса мѣрїме ащї Фрїдрїх, мѣлат пѣцїтѣлашї шї неаафрїкошатѣлашї вѣрбат аа рескоаїе. — Іарз фѣрз Голїкофф шї Штїлїн — Stählin — пе Петрѣ чел маре, рензскзторїа чївїлїзѣцїї рѣсецїї, нѣ'а лам пѣтеааша бїне кѣноаѣе, ка акѣма прїн мїжлочїреа ачестор Скрїїторї, —

Рїшелїеѣ, *) омѣла чел маї маре аа вѣакѣлашї сеѣ, ѣн карактер гїгантїк, каре ащ сѣвѣршїт аѣкрѣрї гроазнече, анемн каре шї де гроазнїче мїжлоаче аѣѣ лїпсз, пентрѣ ааплїнїреа гїгантїчїлор сале планѣрї, анемн тот некѣпрїнс**) сѣтз ааїнїтїне аа исторїе. Скрїїторїї де исторїа ченералз не пѣн ааїнїте Рїшелїеѣ ка пе ѣн аїавол сѣѣркат, аащѣржнѣ ѣмѣре шї пѣте де іад асѣпра тїпѣлашї ачестѣї вѣрбат маре шї естраордїнарїѣ, аащ'атѣт аащѣнежїдѣ'а, четїторїа де тоате зїеле кѣ спаймз шї аафрїкошаре ааїкїде фолїе. — Деї трѣѣѣе, ка фїе чїне се іае аамїнте, кѣмкз дакз воеѣе а'а ащелѣѣѣе пе Рїшелїеѣ, маї аащеїѣ каѣтз сз ащелѣагз ѣна, кѣ вѣакѣла де аѣѣнчї. Кз фѣрз де ачеста орї че омѣ ѣшор каде аа ѣн некѣѣерїт пѣкат аащотрїва дїрептзцїї. —

Іосїф аа Ілеа аащѣратѣла аѣстрїеї, мареае доммїторїѣ, іѣкїторїа де оменїре, аѣзїна оаатз, кз сз пажнѣе ѣн кабалер, саѣ маї бїне сз зїк, ѣн сѣѣѣер мѣрїц шї прѣ фѣдаанїк, кѣмкз маї тоате ааїеле шї локѣрїле де петреканїе, каре маї наїнїте нѣма де оаменїї чеї де рангѣрїле ааааѣе сз черѣѣта, ааѣ шї чеї маї де цїос се аратз. зїмбїнд і'а респѣне оменѣѣла — humanul — Монарх: „Да кз аш вої ка тогдѣаѣна аащре чеї де рангѣла мїеѣ сз петрекѣ, аѣѣнчї нѣма аа крїпта чеа аащѣрѣтеаскз мїащтрѣѣшї сз потїкнїск.“ —

*) Richelieu.

**) unbegreiflich.

Сз аа афарз аа прїв. тїпографїа ашї Іоанн Гзтт.